

Antropoloji ve Kültürel Bakış dergisi iki seneyi aşkın bir süre önce antropoloji alanındaki akademik çalışmalara, araştırmalara, antropoloji disiplini kapsamında gerçekleştirilen güncel tartışmalara bir zemin oluşturmak düşüncesiyle şekillendi. Derginin kurucu ekibi olarak en büyük motivasyonumuz, değişim ve değişimin ürettiği dinamikler tarafından karakterize olan dünya ve ülke koşulları bağlamında, antropoloji disiplininin çalışmalarına, ürettiği bakış açısına ve önerilerine duyulan ihtiyacın altını çizmek olduğu kadar antropolojinin ülkemizdeki gelişimine bir alan açma düşüncesinden kaynaklandı. Elbette bu yaklaşımın, farklı disiplinlerle özellikle sosyal bilim disiplinleriyle kurulan dinamik ve üretken ilişkilerin dikkate alınması ile anlamlı olduğu düşüncesindeyiz. Dolayısıyla farklı disiplinlerde bilimsel üretim yapan akademisyenlerin ve araştırmacıların çalışmalarının dergimizde yer alması, benimsediğimiz düşüncelerin başında yer alıyor. Bunun dışında, kitap tanıtımları ve söyleşiler de okurla buluşturmayı önemseydiğimiz kategoride bulunuyor.

Önceki sayıdan bu yana geçen süre içinde dergilerin süreli olmaları ve dinamik yapıları gereği gündemden, değişimden ve sorunlardan belki de en çok etkilenen yayın tipi olduğunu deneyimlediğimizi dile getirmek yanlış olmayacaktır. Bu etkilenme hali, getirdiği güçlüklerle karşın özellikle bir sosyal bilim dergisinin mevcut gündemi anlama girişimi ve çabasına odaklanmasını da beraberinde getiriyor aynı zamanda. Geride bıraktığımız sene çok acı bir gündemin içinde bulduk kendimizi. 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan ve on bir kentimizi derinden etkileyen deprem, çok sayıda can kaybına, kentlerin ciddi boyutta etkilenmesine yol açtı. Deyim yerindeyse bir altüst oluş yaşandı. Ne yazık ki yaraların tam anlamıyla sarılamadığı, özellikle deprem bölgesinde yaşayanların “normal” yaşamlarına dönemediği bir sürecin içindeyiz. En yakın örneği 1999 Depremi olmak üzere her anlamıyla yıkıcı depremlerin yaşandığı ülkemizde deprem yine çok boyutlu bir biçimde farklı krizleri açığa çıkarmış oldu. Hayat kaçınılmaz olarak farklı işlemeye başladı. Bu bağlamda afet ve kriz arasındaki ilişki, afetlerin ne gibi krizlere yol açabileceği, tüm bu süreçlerin sosyo-ekonomik ve kültürel bağlamları üzerinden nasıl anlaşılması ve okunması gerektiği öncelikli meselelerimiz arasına yerleşti. Bu noktada, çok yönlü tedbirlerin alınmasının ve gerek kentsel gerek bireysel yaşamın deprem gerçeğine uygun bir şekilde düzenlenmesinin ilgili bilimsel disiplinlerin dışında sosyal bilim çalışmalarından bağımsız bir şekilde mümkün olamayacağı bir kez daha ortaya çıktı. Bu nedenle, bu sayımızda depremi konu alan yazılara da yer vermeyi çok önemsedik. Geçmişte gerçekleştirilmiş araştırmaların ve bu sene yaşamış olduğumuz depremle ilgili anlatıların bugünümüze ve geleceğimize ışık tutacağı bilgisi ve bir kez daha böyle acı deneyimler yaşanmaması temennisi ile...

Dergimizin ikinci sayısında, Sabri Çakır'ın Antropoloji Derneğinin kurucu başkanı olan ve ülkemizde antropolojinin gelişiminde önemli etkileri olan Nephana Saran üzerine yazdığı “Nephana Saran ve Türk Antropolojisi” başlıklı makale yer alıyor. Sabri Çakır, makalesinde doktora öğrencisi olduğu Nephana Saran'a dair yazdıklarıyla değerli bir bilim insanının profilini ayrıntılarıyla çizmiş oluyor. Okur, Nephana Saran'ın yaklaşımını öğrenirken

SUNUŞ

antropolojik bir araştırmanın içeriğine ve gereklerine dair ilk ağızdan ayrıntılı bilgi edinme şansı yakalıyor. Makale aynı zamanda, Nephana Saran'ın Türk Antropolojisine katkılarını ele alırken ülkemiz antropolojisine ilişkin tarihsel bir kesiti de inceleyerek belli bir dönemin antropoloji çalışmalarına ışık tutmuş oluyor.

“Akçakoca Köylü Pazarı: Bir Kadın Kamusal Alanı ve Pazarcı Kadınlar” ismini taşıyan Hanife Aliefendioğlu'nun makalesi, kendisinin doktora tezi için yaptığı saha araştırmasına dayanıyor. Bu makale kanalıyla, feminist antropolojik yaklaşım çerçevesinde, kadınların kamusal alanı olma özelliğine sahip olan pazar ortamı, ve kadınların katılım süreçleri ile birlikte pazarın güçlendirici rolü, sosyal ve ekonomik değeri ele alınıyor. Makale, toplumsal cinsiyet üzerine önemli bir çalışma olmasının yanı sıra, feminist etnografya ve ekonomik antropoloji açısından da değerli bir metin olma özelliği taşıyor.

F. Belkis Kümbetoğlu “Toplumsal Cinsiyet alışmaları Eğitimi” başlıklı makalesinde, Türkiye'deki eğitim kurumlarında toplumsal cinsiyet çalışmaları derslerinin hedefi, içeriği, program içindeki yeri ve diğer derslerle olan ilişkisi üzerine bir değerlendirme yapıyor. Yazar, niversitelerde, sivil toplum kuruluşlarında ve diğer kurumlarda gerçekleştirilen toplumsal cinsiyet eğitimlerinin nasıl bir bakış açısıyla düzenlendiğine ve etkilerinin neler olduğuna odaklanıyor ve bu kapsamdaki hakim cinsiyetçi söylemlerin böylece dönüşüp dönüşmediği meselesi üzerinde durarak ilişkili önemli soruları tartışmaya açıyor. Bu makalede yazar, ortaya koyduğu sorular ve değerlendirmeleri üzerinden ülkemizde yaşanan toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve bu eşitsizliği şekillendiren yaklaşımlar üzerine ayrıntılı bir şekilde düşünmeye davet etmiş oluyor.

Damla Tanal Tatar, “Anneliğin Yeniden retimi zerine Bir Okuma” isimli makalesinde, Nancy Chodorow'un *Anneliğin Yeniden retimi* isimli kitabını çok boyutlu bir şekilde ele alıyor ve kitap üzerinden annelik kavramını toplumsal cinsiyet bağlamında psikanalistik bir çerçevede değerlendiriyor. Tatar, makalesinde anneliğin çocukların yetiştirilmesinde birincil sorumluluğun yüklendiği sabit bir olgu olarak görüldüğü saptamasından hareketle Chodorow'un anneliğe ve asimetrik ebeveynliğe bakışını metodolojik yaklaşımlar üzerinden tartışmaya açmış oluyor.

Ali Bekdemir ise “Albastı İnancının Halk Tasavvuruna Yansıması: Saratlı Bölgesi rneği” isimli makalesinde, Albastı inancını Aksaray ili Glağa ilçesine bağlı Saratlı kasabasında ve çevresinde yaptığı alan araştırmasına dayanarak inceliyor. Albastı inancı ve bu inanç dolayısıyla ortaya çıkan kaçınma yöntemleri üzerine yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine dayalı bir niteliksel araştırma gerçekleştiren Bekdemir, çalışmasında, birçok kültürde farklı adlarla yer alan albastı inancının kültürel içeriğine ilişkin saptamalarda bulunarak bu inancın günümüzde nasıl yaşandığını ortaya koyuyor.

Bu sayımızda ayrıca Alim Koray Cengiz'in öncesinde Tükenmez Kalem dergisinde yayımlanmış "6 Şubat Sonrası "Hatay ve Hafıza Kaybı" isimli yazısı yer alıyor. Antakya'da yaşayan ve deprem felaketiyle karşı karşıya kalmış olan Alim Koray Cengiz, yazısında Hatay'ın binalarıyla, insanlarıyla kendine has çok kültürlü dokusuyla farklılaşmış olan bir kent olarak depremle birlikte aldığı derin yarayı betimliyor. Ayrıca kent kavramının tam olarak ne anlama geldiğinin ve depremle birlikte kentin kayıplarının çok boyutluluğunun altını çiziyor. Yazar, kaleme aldığı yazısında geçmiş, gelecek, mekan, hafıza, travma gibi kavramlar aracılığıyla depremin boyutlarını ve sonuçlarını Hatay örneği üzerinden çarpıcı bir biçimde tartışmaya açmış oluyor.

İkinci sayıda yer alan bir diğer makale ise Bağlam Yayınları tarafından çıkarılmakta olan Toplumbilim Dergisinin Aralık 2006 Deprem Özel Sayısında yayımlanmış olan, Belkis Kümbetoğlu, İnci User ve Betül Yarar tarafından kaleme alınmış "Afet Sonrası Konut Edindirme Çözümleri: Bir Örnek Olarak Düzce Kalıcı Konutları" başlıklı makale. F. Belkis Kümbetoğlu yürütücülüğünde gerçekleştirilen "Depremden Beş Yıl Sonra Düzce Araştırması" kapsamında yapılan çalışmalara dayalı bu makale kanalıyla kent ve afet ilişkisi ayrıntılı bir biçimde inceleniyor ve Düzce Depremi sonrasında inşa edilmiş olan kalıcı konutlardaki yaşam düzeni ve bu düzenin sosyo-kültürel bağlamı günümüzün koşullarına da rehberlik edecek şekilde ayrıntılı bir biçimde değerlendiriliyor.

Derginin ikinci sayısındaki kitap tanıtımı bölümünde Tolga Ulusoy'un "Elizabeth Warnock Fernea, Şeyhin Konukları: Bir Irak Köyünün Kadınları" başlıklı yazısında, feminist bir metin olmasının yanı sıra nitelikli bir otobiyografik etnografi örneği olarak değerlendirdiği Fernea'nın Şeyhin Konukları isimli kitabına ilişkin yazısı yer alıyor. Ulusoy, kitabı ayrıntılı bir biçimde değerlendirirken aynı zamanda etnografik çalışmalar ve etnografik çalışmalara dair metodolojik tartışmaların üzerinde durduğu ışık tutucu bir yazı kaleme almış oluyor.

Derginin söyleşi bölümünde ise Serpil Aygün Cengiz, Dilek İşler Hayırlı ve Anastasiia Zherdieva'nın, Christopher N. Poulos'la yapmış oldukları söyleşi yer alıyor. Ankara Üniversitesi Halkbilimi Bölümü Araştırma Yöntemleri dersine konuk olarak katılan Poulos'la otoetnografi üzerine gerçekleştirilmiş olan bu söyleşi, giderek daha çok ilgi duyulan bir araştırma yöntemi olan otoetnografiye ilişkin Poulos'un kendi çalışmalarına ve kitaplarına dayalı zengin ve önemli bir konuşma olma niteliği taşıyor.